

ΤΑ ΕΡΗΜ' ΑΚΡΟΓΙΑΛΙΑ*

B.

« Μὲ τόσῃν ζωτικῇν, εἶχεν εἰπεῖ ὁ δήμαρχος, καὶ νὰ μὴ μπορέσῃ νὰ καταφέρει τὸν γαμβρὸν, αὐτὴ ἡ βουνίσια γυναῖκα, νὰ στεφανωθῇ! » Ὁ δήμαρχος καὶ πρῶν εἶχε σκεφθῇ τὸ πρᾶγμα, καὶ εἶχεν ἀποφασίσῃ ἤδη καθ' ἑαυτὸν νὰ κατορθώσῃ, εἰ δυνατόν τὸν γάμον. Ἀγνοῶ ἂν ἐν συνειδήσει ἡ ἀσυνειδήτως εἶχεν ὑποστῇ, τὴν ὑποδοχὴν τῆς γυναίκος, τῆς Μπόζαινας. Ἀλλ' ἦτον ὥς νὰ ἔλεγε: « Ἀφοῦ ἐμένα μ' ἐπηρεάζει αὐτὴ, καὶ πῶς δὲν μπόρεσε νὰ καταφέρει τὸν βοσκὸν τοῦ βουνοῦ; » Μᾶλλον ἡσθάνετο διάθεσιν νὰ ἐξοφλήσῃ παλαιὰν κομματικὴν ὑποχρέωσιν, κερδοσκοπῶν ἅμα «πολιτικῶς» καὶ διὰ τὸ μέλλον. Ἀκόμῃ περισσότερον ἤθελε νὰ διεκδικήσῃ, ὅπως ἐλέγομεν, τὴν αὐταρχίαν ἐν τῇ δημοκρατίᾳ. Ἐνὶ λόγῳ, εἶχεν ἀποφασίσῃ νὰ στεφανώσῃ διὰ τῆς βίας τὸν Στάθην τὸν Πατσογιάννην. Ἦτο νέος, μόλις ὑπερβάς τὸ τριακοστὸν, «ἡ σπάθη τοῦ ἔκοβε» ἦτο πλήρης φιλοδοξίας. Ἦθελε νὰ τὸ κάμῃ ὡς παλληκαριάν.

Τὴν ἐσπέραν τοῦ ἰδίου Σαββάτου, ὁ δήμαρχος ἐπαράγγειλε δύο λογάκια εἰς τὸν παπᾶ-Φραγκούλην, συγγενὴ του, ὁποῦ ἤξευρεν ὅτι τὴν ἐπαύριον Κυριακὴν θὰ ἐπῆγαινε νὰ λειτουργήσῃ εἰς ἓνα ξωκκλήσι εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ βουνοῦ, τὸν Ἀγίον Κωνσταντῖνον. Ἀλλὰ δύο λόγια εἶπεν εἰς τὸν σταθμάρχην τῆς χωροφυλακῆς τοῦ τόπου (σημειώσατε ὅτι ὁ δήμαρχος ἦτο ἅμα καὶ ἀστυνόμος) τὸν ἐνωματάρχην Ἀντώνιον Μαργακάην, Κρητὰ, φίλον τοῦ γενναῖον καὶ καλόκαρδον.

Ἄμα ἐνύκτωσεν, ἐκάλεσε τὸν Δημήτρη τὸν Μαυρονούρη, ἀγροφύλακα καὶ τοῦ λέγει:

— Κουμπάρε, νὰ πᾶς ἀπόψε ἀπάνω στὴν Κλινιά, στὸ κατάμερο τοῦ γέρο-Πλιάκα,

Ὁ Δημήτρης ἀκουσίως συνωφρυνώθη.

— Εἰσαι κουρασμένος, κουμπάρε, τὸ βλέπω· μόλις τώρα θὰ ἦλθες ἀπ' ἔξω. Μὰ ἐδῶ ποῦ σὲ στέλνω εἶνε ἐμπιστευτικὴ ὑπηρεσία. Ἀλλοιῶς, θὰ στείλω τὸν Κυριάκο ἢ τὸν Παναγιώτη, καὶ θὰ σοῦ κακοφανῇ.

Ὁ δραγάτης ἦτο τῷ ὄντι νοικοκύρης, ἄνθρωπος μὲ ἀξιώσεις, εἶχε πατρῷα κτήματα ἐκ τῶν ὁποίων ὀλίγα εὗρισκοντο εἰς τὴν κατοχὴν του ἀκόμῃ. Εἴξευρε γράμματα, ὥστε μόνος του νὰ συντάττῃ «πρωτόκολλα», σχεδὸν ἄνευ ἀνορθογραφίων διὰ τὰς ἀγροζημίας—τὰ ὁποῖα ὁ ἴδιος ὑπεστήριζεν εἰς τὸ ἄνευ ὄρκου ἐνώπιον τοῦ Πταισματοδικείου καὶ τὰ ὁποῖα ἴσχυον χωρὶς νὰ ἦνε ἀνάγκη ἄλλης μαρτυρίας. Ἐνόμιζε τὸν ἑαυτὸν τοῦ ζηλωτὴν καὶ ἀρμόδιον εἰς ὅλα, καὶ ἦτο δύσκολος καὶ φιλύποτος.

— Θὰ πάω, κουμπάρε, εἶπε τέλος.

— Θὰ βρῆς τὴν Γηρακὴ τὴν Τσιμπλιαράκαινα, ἡ ὁποία μᾶς ἦλθε σήμερα τὸ πρωτὶ ἐδῶ, ἢ τὸν ἴδιον τὸν Τσιμπλιαράκη. Θὰ τῆς πῆς νὰ φωνάξῃ τὰ δέρφια της, τοὺς Πλιακαίους...

— Ναί.

— Καὶ θὰ τοὺς πῆς, νὰ μᾶς καρτεροῦν αὔριον τὸ πρωτὶ, θάναβοῦμε ἀπάνω, ἐν συνοδίᾳ.

— Καλά. Καὶ τί ἄλλο;

— Νὰ εἶν' ἔτοιμοι. Τὸν Πατσοστάθη, τὸν γαμπρό τους, νὰ τὸν κρατήσουν στὸ καλύβι αὔριο πρωτὶ, ὅπως μπορέσουν.

— Καὶ πῶς; Ἄν δὲν πάῃ;

— Ἄν δὲν πάῃ, ἂς κάμουν τρόπο, νὰ τὸν προσκαλέσουν. Ἄς τοῦ κάμουν χουσιμερὶ νὰ φάῃ... ἢ τυρόπητες... ἢ ριζόγαλο.

— Ἀπ' αὐτὰ θὰ ἦνε χωρτάτος.

— Τότε ἂς τοῦ μαγειρεύσουν μπακαλιάρο, ἢ ἂς τοῦ ψήσουν κεφαλόπουλα ἀρμευρά.

— Καλά. Τί ἄλλο;

— Τίποτε ἄλλο. Καὶ μὴνε ἀπόψε ἐκεῖ στὰ μαντριά. Τὸ πρωτὶ θὰ σμίξουμε.

— Πολὺ καλὰ, κουμπ... κὺρ Δήμαρχε.

Εἶπεν, ἀλλὰ δὲν ἐστράφη ν' ἀπομακρυνθῇ. Ἐστάθη ἐπ' ὀλίγον. Αἴφνης εἶπε:

— Μὰ δὲ μοῦ λὲς κ' ἐμένα κουμπάρε, τί τρέχει;... Ἴσως ὅταν ξέρω κ' ἐγὼ, κατὶ θὰ συντελέσω.

— Θὰ τὸ καταλάβῃς μοναχός σου, κουμπάρε. Δὲν εἶνε μυστικό. Αὔριο θὰ τὸ μάθουν ὅλοι.

— Θὰ τὸ μάθουν.... ὅταν θὰ ἔχῃ γείνη; ἐπέμεινε ὁ ἀγροφύλαξ.

— Ἄν σοῦ τὸ ἄω τώρα, θὰ σοῦ φανῇ, παρᾶξενο, εἶπεν ἀποτόμως ὁ δήμαρχος. Κ' ἴσως νὰ

μοῦ κοπῇ κ' ἐμένα τὸ θάρρος. Ὅταν ἐπιτύχῃ ὅμως τὸ πρᾶγμα, θὰ μοῦ πῆς *μπρόβο, καλὰ ἔκαμες*.

Ὁ νέος δήμαρχος φαίνεται ὅτι ἐψυχολόγει τῷ ὄντι ἢ ἐλογικεῖτο ὀρθῶς. Ἦτο εὐφυῆς, καὶ εἰς εὐρύτερον κύκλον θὰ διέπρεπε. Τὴν μικρὰν παρρησίαν ἐσυγχῶρει εἰς τὸν ἀγροφύλακά του, τὸ μὲν ἐκ κομματικῆς ἀνάγκης, τὸ δὲ ἐξ οἰκογενειακῶν παραδόσεων, καὶ διότι ἦσαν ὁμήλικες καὶ συνδεδεμένοι παιδιόθεν. Ἐν τούτοις ὁ Μαυρονούρης ἦτο ὀλίγον πέρα τοῦ δέοντος φίλαυτος, καὶ ὁ δήμαρχος ὑπώπτευεν ἤδη ὅτι μάτην ἔκαμνε τὰς θυσίας ταύτας, καὶ δὲν θὰ ἦτο παρᾶξενον ἂν ὁ κουμπάρος του τὰ ἐγύριζεν αἴφνης, μὲ τὸ ἄλλο κόμμα ὅπως καὶ εἰς ἀνωτέρους κύκλους κάπως συνειθίζεται.

*
**

— «Κόβ' ἢ σπάθα του, κόβει», ἔλεγεν ὁ Δημήτρης ὁ Μαυρονούρης, καθὼς ἀνήρχετο τὴν ρεμματιὰν, ὑπὸ τὸ φέγγος τῆς δρεπανοειδοῦς σελήνης. «Ὡς τόσο, ἔπρεπε νὰ μοῦ πῇ κ' ἐμένα τί τρέχει μπορῶ νὰ τὸ καταλάβω καὶ μονάχος μου, καθὼς εἶπε, μὰ ἂν δὲν τὸ βρῶ; Ὁ Δήμαρχος ἴσως θὰ θέλῃ νὰ διαλύσῃ τῆς διαφορῆς τοὺς στὰ σύνορα, στὰ κατὰμέρά τοὺς ποὺ βόσκουν, ἀνάμεσα στοὺς Παατσαίους καὶ τοὺς Πλιακαίους, ἴσως κ' ἀνάμεσα στὸν Στάθη τοῦ Πατσογιάννη καὶ τὰ ξαδέρφηά του.... Αὐτὸ θὰ εἶνε!... Ἐκτὸς ἂν θέλῃ νὰ ταιριάσῃ τὸν γαμβρὸν μὲ τοὺς κονινιάδους, γιὰ νὰ κάμουν τὸ προικοσύμφωνο, πρὶν γείνῃ ὁ γάμος... Ἀνίσως γείνῃ ποτὲ αὐτὸς ὁ γάμος»...

Ποσάκις συμβαίνει ν' ἀναζητῇ τις ἐκθύμως ὑλικόν τι ἀντικείμενον πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ἔχει χάσει, καὶ νὰ μὴ τὸ βλέπῃ, ἐνῷ κεῖται σχεδὸν πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν του· ἐνῷ εὐρίσκεται δίπλα ἀκριβῶς εἰς ἐκεῖνο τὸ πρᾶγμα ἢ τὸ ἀντικείμενον, τὸ ὁποῖον ἀνασκαλεῖ τις, λέγων μετὰ πεποιθήσεως· «ἔδῳ χωρὶς ἄλλο θὰ εἶνε! ἀποκάτω θὰ βρίσκεται ἔδῳ!»

Παρόμοιόν τι συνέβαινε, ἐν τῇ ἡθικῇ τάξει εἰς τὸν Δημήτρη τὸν Μαυρονούρη. Ἐψαυε τὸ ἀντικείμενον αὐτὸ τοῦ γάμου, καὶ δὲν ὑπώπτευεν ὅτι περὶ τοῦ γάμου ἀκριβῶς ἐπρόκειτο.

Ὡς τόσον ἀνέβαινε σιγὰ τὸ ρέμμα-ρέμμα. Διήλθε τὰ Βουρλιδία, βαθεῖαν κοιλάδα μὲ τὰς

ἀμπελοφύτους κλιτῦς, ὑπερέβη τὸν Μύλον τῆς Γανωτίνας, ἀνῆλθεν ὡς τὸ Καλύβι τοῦ Κ' φαντώνη, εἴτα ἔφθασεν εἰς τῆς Βίγλες, τὸ βουνὸν πρὸς δυσμὰς, τοῦ ὁποῖου ἡ πολὺδενδρος σκιὰ ἔπασεν ἐπάνω του, καὶ ἡ σελήνη, πρὶν βασιλεύσῃ ἀκόμη, ἐκρύβη ὀπισθεν τῆς πυκνῆς λόχμης του. Ἐκεῖ ἀκούει ἐλαφρὸν βῆμα, εἴτα εἰς τὴν ὠχρὰν ἀνταύγειαν διακρίνει ἀνθρωπὸν ἀνερχόμενον τὸ μονοπάτι πρὸς τὸ βουνόν. Ἀπὸ τὸ πολὺ γοργὸν καὶ ἐλαφρὸν βῆμα, ἀπὸ τὸ ὑψηλὸν κυρτὸν ᾠάνστημα, δὲν ἐδυσκολεῖσθαι νὰ τὸν ἀναγνωρίσῃ, ἐπειδὴ ὁ δραγάτης ἐγνώριζε καλῶς ὅλους τοὺς ἐξωμεριῖτες, ὅλους τοὺς ἀνθρώπους τοῦ βουνοῦ. Ὡ! σύμπτωσις! Ἦτον ὁ Στάθης, ὁ υἱὸς τοῦ Πατσογιάννη.

— Στάθη! ἐφώνασε Στάθη!

— Καλησπέρα, κύρ Δημήτρη, ἀπήντησεν ὁ νέος, θέλων ἴσως νὰ δείξῃ ὅτι ἦτον πολιτισμένος ἂν καὶ κατόκει εἰς τὰ βουνά. Εἶχεν ἀναγνωρίσει τὴν φωνὴν τοῦ ἀγροφύλακος, ἀφοῦ πρῶτον διέκρινεν εἰς τὴν ἁλῶν τοῦ δάσους τὴν κατατομὴν τοῦ ὀρθίαν, μὲ τὸ φέσι εἰς τὴν κεφαλὴν μὲ στενὴν περισκελίδα, χωρὶς ἐπανοφόρι, μὲ τὸ σελάχι, μὲ δύο κονμποῦρες εἰς τὴν μέσην, καὶ μάλιστα εἰς τὴν χεῖρα.

— Ἐλα, κατέβα παρακάτω. Σὲ θέλω!

— Τί μὲ θέλεις πάλε; Ἐγὼ δὲν ἔκαμα καμμιὰ ζημιὰ αὐτὲς τῆς μέρας.

— Δὲν πρόκειται γιὰ ζημιὰ. Κάτι καλλίτερο!..

Ὁ Στάθης ταχύπους, μὲ τρεῖς διασκελισμοὺς ὑπερέβη τὸ μικρὸν χέρσον διάστημα, τὸ ἀποχωρίζον τὸ ἐπάνω μονοπάτι ἀπὸ τὸν δρόμον κάτω, κ' ἔφθασε πλησίον τοῦ δραγάτη.

Οὗτος εἶχε σκεφθῇ καθ' ἑαυτὸν ὅτι, ναὶ μὲν, δὲν θὰ ἐπῆγαινε ποτὲ ἐπίτηδες νὰ εὕρῃ τὸν Πατσοστάθη διὰ νὰ τοῦ ἀνακοινώσῃ τίποτε· θὰ ἦτο προδοσία! ἀλλ' ὅμως, ἀφοῦ ἡ δαιμονία τύχη τὸν ἔφερεν ἐμπρὸς εἰς τὸν δρόμον του, ἴσως νὰ ἦτο θέλημα Θεοῦ πολὺ δύσκολον θὰ ἦτο νὰ κρατηθῇ, νὰ μὴν τοῦ εἴπῃ τίποτε.

— Νὰ τί εἶνε, ἐψιθύρισε μὲ μυστηριώδη τρόπον ὁ Δημήτρης. Ὁ δήμαρχός μας θ' ἀνεβῇ ἐπάνω στὰ τόπια σας, αὔριο πρωῒ.

— Καλῶς νὰ ὀρίσῃ! εἶπε σείων τοὺς ὄμους ὁ Στάθης τοῦ Πατσογιάννη.

— Ὑποπιτεύομαι... Τίποτε δὲ μοῦ εἶπε, νὰ σὲ χαρῶ, μὰ μόνον ὑποψία ἔχω, ὑποψία

πῶς. . θέλει νὰ σὲ βρῇ, νὰ εἶσαι, αὐριο τὸ πρωῒ, κατάλαβες; νὰ εἶσαι στὸ κατάμερο τῆς νύφης, ἐκεῖ νὰ σὲ βρῇ.

— Γιατί;

— Γιατί;... Ἴσως θέλει νὰ σᾶς βάλῃ νὰ τὰ σιᾶτε... νὰ τὰ παιριάσετε δηλαδή... μὲ τὰ ξαδέρφη σου καὶ μὲ τοὺς κουνιάδους σου... γιὰ τὰ σύνορά σας, γιὰ τὰ κατὰμερα... γιὰ νὰ μὴ μαλώνετε, δικοὶ ἀθρῶποι.

Ὁ Μαυρονούρης παρ' ὀλίγον θὰ ἔλεγε τὴν ἄλλην του σκέψιν, ὅτι ὁ Δήμαρχος θὰ ἠθελεν ἴσως νὰ τοὺς βάλῃ νὰ κάμουν τακτικὸν προικοσύμφωνον διὰ τὸν γάμον. Ἐπειδὴ πολλάκις εἶχε λεχθῇ ἀνὰ τὸ χωρίον καὶ τὴν ἔσοχὴν ὅτι ὁ Πατσοστάθης δὲν εἶχε συμφωνήσῃ ἀκόμη μὲ τὴν πενθερὰν καὶ τοὺς γυναικαδέλφους του ὡς πρὸς τὸ κεφάλαιον τῆς προικὸς, καὶ διὰ τοῦτο τάχα ἀνεβάλλετο ἐπὶ τόσα ἔτη ὁ γάμος.

Ἀλλὰ τὴν τελευταίαν στιγμὴν, μετὰ δευτέραν σκέψιν, ὁ Δημήτρης ἐδάγκασε τὴν γλῶσσάν του, καὶ δὲν εἶπε τοιοῦτόν τι.

— Ἐγὼ μὲ τὰ γυναικαδέρφη μου δὲ μαλώνω τίποτε, εἶπεν ὁ Στάθης, ὅστις ἐδυσκολεύθη νὰ βγάλῃ ὀρθὸν συμπέρασμα, ἢ καὶ νόημα ἄρτιον ἀπὸ τὰ λόγια τοῦ ἀγοφύλακος. Μὲ τὰ ξαδέρφη μου, τοὺς πατσαίους, μαλώνω. Μακάρι νὰ μᾶς ταίριαζε. Ὅ,τι ἀπόφασι βγάλῃ ὁ κουμπάρος, ὁ Δήμαρχος, θὰ πῶ κ' ἐγὼ ἀμήν.

— Καὶ τότε, θὰ εἶνε καλὸ νὰ μὴ βρεθῇς στὸ καλύβι τῆς πεθερᾶς σου.... Μπορεῖς νὰ προσκαλέσης τὸν Δήμαρχόν μας ν'ἀνεβῇ στὰ μανδριά σας πέρα, ἀπάνω ἐκεῖ.

— Ἄς κοπιᾶσῃ! ὅπου κ' ἂν εἶμαι θὰ μ' εὔρῃ. Τί με μέλει ἐμένα, γι' αὐτά. Σὰ σ' ἀκούω κ' ἐσένα Δημήτρη! προσέθηκεν αἰφνης μὲ ἄλλον τόνον φωνῆς.

— Δέ σε μέλει; ἠρώτησεν ἐν ἐκπλήξει ὁ ἄλλος.

— Ἐμένα μὲ τρώγουν ἄλλαις ἔννοιαις, ἄλλα πράγματα μὲ χαλνοῦν!.... Τὰ μάγια! τὰ μάγια! ἐπέφερε μὲ ἀλλόκοτον ψῖθυρον φωνῆς.

Κ' ἔφυγεν ἀποτόμως. Ἀνέβη οἶονε μὲ περτωτὸν βῆμα εἰς τὸ βουνόν του, κ' ἔγεινεν ἄφαντος.

Ὁ Μαυρονούρης ἐστάθη πρὸς στιγμὴν καὶ εἶπεν.

— Ἀκόμα, τὴν ἔχει τὴν τρέλα αὐτή;..... Κ' ἐγὼ τὸν εἶχα γιὰ φρόνιμον!

Καὶ διηυθύνθη εἰς τὴν ἀντικρυνὴν χαμηλότεραν ράχιν, πρὸς τὴν βορειοδυτικὴν ἀκτὴν, διὰ νὰ εὔρῃ τοὺς Πλιακαίους καὶ τὸν Τσιμπλιαράκην.

Ὁ Πατσοστάθης, μεθ' ὅσα καὶ ἂν εἶπεν εἰς τὸν ἀγοφύλακα, θὰ ἠδύνατό τις νὰ ὑποθέσῃ ὅτι δὲν ἐπεθύμει εἰλικρινῶς τὴν διάλυσιν τῆς διαφορᾶς μὲ τὰ ξαδέρφηά του. Μὲ τὴν πεποίθησιν δὲ ὅτι, — ἀφοῦ περὶ διευθετήσεως τῶν συνόρων ποιμενικῶν βοσκῶν ἐπρόκειτο —, ὁ Δήμαρχος τὸ πρωῒ θὰ μετέβαινε μᾶλλον πρὸς τὸ μέγα βουνὸν μὲ τὰς πολλὰς ράχεις, — ὅπου ἦτο τὸ ἐκτεταμένον κατὰμερον τῆς οἰκογενείας τῶν Πατσογιανναίων, Πατσοδημητριάων καὶ Πατσονικολαίων — αὐτὸς εὗρέθη λίαν πρωῒ, καθὼς ἐσυνειθίζεν ἄλλως πάντοτε, εἰς τὸ καλύβι τῆς ἀρραβωνιαστικῆς του.

Ἐν τούτοις ὁ ἀληθὴς λόγος δι' ὃν δὲν ἠθελε νὰ συναντήσῃ τὸν Δήμαρχον, ἦτο ἡ πτόησις ἐκεῖνη καὶ τὸ σκιαζιμὸν ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἔπασχεν. Ἦτο «σκιασμένος». Δὲν ἐπεθύμει ν' ἀντικρύξῃ ἀρχὰς, ἐξουσίας, καὶ ἀνθρώπους μὲ ἀξιώματα. Τοιαύτη τις ἦτο ἡ «πετριά» τὴν ὁποίαν ἔπασχε.

Ὁ Μαυρονούρης, ἐνῶ ἐκοιμήθη τὴν νύκτα εἰς τὴν στάνην τῶν Πλιακαίων, οὔτε ὑποψίαν εἶχεν, ὅταν ἐξύπνησεν, ὅτι ὁ Στάθης εἶχεν ἐξημερώσει λίαν πρωῒ εἰς τὸ μίαν τουφεκιὰν τόπον ἀπέχον καλύβι τῆς πενθερᾶς του. Τὸν ἐθεώρει ὡς εὗρισκόμενον κοντὰ εἰς τὸ ἰδικόν του πολυάριθμον κοπάδι. Διότι, ἐν τῇ φιλαυτίᾳ του, δὲν ἀμφέβαλλεν ὅτι ὁ Στάθης εἶχε πεισθῇ εἰς τοὺς λόγους του, ὅπως μείνῃ εἰς τὸ ἴδιον κατὰμερόν του. Καὶ ὅλ' αὐτὰ, ἴσως διὰ νὰ φαίνεται ὅτι κατὰ κάμνει κ' αὐτὸς, ἀντιδρῶν ἐν μέρει εἰς τὴν ἀπορροφητικὴν ἀπολυταρχίαν τοῦ προῖσταμένου του, τοῦ Δημάρχου.

*
* *

Ἡ νέα Κρατήρα, μία δειλὴ μελαγχροινὴ, συλλογισμένη κόρη 28 ἐτῶν, ἐξύπνησε πρὸ τῆς ἀνατολῆς. Ἡ μάνα της ἡ γορὰ Πλιάκαινα, ὡς εὐλαβὴς τσομπάνισσα, εἶχε πάει στὸν Ἀϊ—Χαράλαμπον νὰ λειτουργηθῇ. Ὁ εἰς τῶν ἀδελφῶν της, ἐκοιμᾶτο ἀκόμη ἔξω, παρὰ τὴν θύραν τῆς οἰκίας. Ἡ κόρη εἶδε τὸν ἀρραβωνιαστικόν της νὰ ἔρχεται, καὶ μετὰ τὴν καλημέραν τοῦ εἶπε μυστηριωδῶς:

- Καλὰ ποῦ ἦρθες;
- Τί;
- Ὁ Δημήτρης ὁ Δραγάτης κάτι μᾶς εἶπε·
- Τί πρᾶμμα;
- Ὁ Δήμαρχος θέλει νὰ σὲ μαλώσῃ.
- Ἐμένα;..... Γιατί;
- Γιὰ τὸ μπουλετί.
- Ποιὸ μπουλετί;
- Νὰ, γιὰ τὰ προικιά μου.
- Ἔτσι σᾶς εἶπε;
- Ναί.
- Ἐμένα μοῦπε πῶς ὁ Δήμαρχος θέλει νὰ μᾶς ταιριάσῃ μὲ ἰάξαδέρφια μου.
- Καλλίτερα νὰ σ' εὗρῃ ἐδῶ νὰ τὰ πῆτε.... γιὰ νὰ μὴν τοῦ κακοφανῇ.
- Τί θὰ τοῦ κακοφανῇ;
- Νά! νὰ μὴ σε φοβερίζῃ.
- Γιατὶ νὰ μ' φοβερίζῃ;
- Νά! ξέρω κ' ἐγώ.

Ἔως ἐδῶ ἐτελείωσαν αἱ ἐκμυστηρεύσεις τῆς μνηστῆς, ἀλλὰ καὶ τόσκι ἦσαν, ὥς φαίνεται, αἱ πληροφορίαι, ἡ καὶ αἱ ἀντιλήψεις της. Ὁ Στάθης ἀπεμακρύνθη δύο βήματα, ψιθυρίζων καθ' ἑαυτὸν, μὲ ἐπαισθητὴν κίνησιν τῶν χειλέων.

— Τί μὲ μέλει ἐμένα;... Τὰ μάγια, τὰ μάγια!.. ἡ μάγισσες;

- Τί μουρμουρίζεις; ἠρώτησεν ἡ Κρατήρα.
- Ξέρω κ' ἐγώ; εἶπεν ὁ Στάθης.

Κ' ἐκάθισεν ἐπάνω εἰς ἓν κούτσουρον εἰς τὸ προαύλιον τῆς καλύβης. Ἐκάθισεν ἴσως διὰ νὰ δεῖξῃ ὅτι δὲν ἤθελε νὰ φύγῃ. Ἀλλ' ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἤρχισε σφόδρα ν' ἀνησυχῇ. Ἐκύτταζε δεξιὰ καὶ ἀριστερά, καὶ ἦτο γεμάτος ἀπὸ ὑποψίας. Ὁ νεαρὸς κουνιάδος του ἐσηκώθη, ἐνίφθη εἰς τὸν μικρὸν κρουνὸν τοῦ ρεύματος, τὸ ὁποῖον εἶχον φέρῃ ἀπὸ τὴν πέραν τοῦ ζυγώματος τοῦ βουνοῦ, ἄνω τῆς μικρῆς κοιλάδος, Τρύπη, εἶπε καλημέρα εἰς τὸν γαμβρόν του, κ' ἔτρεξε νὰ ὑπάγῃ στὸ κοπάδι, νὰ ἀνταμώσῃ τὸν ἀδελφόν του. Ἀλλὰ πρὶν φύγῃ, ἐκύτταζε κατὰ τὸν δρομίσκον τοῦ βουνοῦ νὰ ἰδῇ ἂν ἐπιστρέφῃ ἡ μάνα του ἀπὸ τὸν Ἅγιον Χαράλαμπον, καὶ ὅταν τὴν εἶδε νὰ ἔρχεται, τότε μόνον ἀπεμακρύνθη.

Ὁ Στάθης ἐσηκώθη καὶ ἐκύτταζε πότε ἐδῶ καὶ πότ' ἐκεῖ, ὥς νὰ ἐπερίμενε νὰ ἰδῇ ἢ ν' ἀκούσῃ τίποτε. Ἦκουσε τῶ ὄντι κουδούνια καὶ

ὑπόκωφον βῆμα φορηγῶν ζώων, εἴτα φωνὰς ἀνθρωπίνας ἀνερχομένας κάτωθεν.

Προφανῶς ἤρχετο ὁ Δήμαρχος μὲ συνοδίαν. Ὁ Στάθης ἐδοκίμασε νὰ τὸ στρήψῃ, ἀλλ' ἦτο ἀργὰ πλέον.

Γ'.

Ἡ ἐπίσημος συνοδία ἀνῆρχετο τὸ βουνὸν μὲ βῆμα βραδύ. Πρῶτος ὁ Δήμαρχος, ἱππεύων ἐπὶ φορβάδος· εἴτα ὁ ἐνωμοτάρχης Μαραγκάκης, ἐπὶ ἡμιόνου καθήμενος. Τρίτος ἤρχετο ἐπὶ ὄναριον ὁ Σωτηράκης τοῦ Νταντοῦ, ἱσούτης, ἀπόφοιτος τοῦ Σχολείου, ἀνεψιὸς τοῦ Δημάρχου, τὸν ὁποῖον ὁ θεὸς τοι εἶχεν ὡς βοηθὸν γραφέα εἰς τὸ Δημαρχεῖον.

Κατόπιν ἠκολούθουν πεζοί, εἰς χωροφύλαξ, εἰς τὰς διαταγὰς τοῦ ἐνωμοτάρχου, ὁ ἀδραναῦτης Παναγιώτης ὁ Ἀλλαξής, γυναικάδελφος τοῦ Δημήτρη τοῦ Μαυρονούρη, καὶ ὁ κλήτωρ τῆς δημαρχίας, μπάρμπα-Κυριάκος, ὠραῖος Ὑδραῖος μὲ βράκαν καὶ φέσι μὲ ὑπερήφανον κοντὴν φούνταν ἢ γαλίπαν. Εἶχεν ἀποκατασταθῇ πρὸ χρόνων εἰς τὸν τόπον καὶ διέπρεπεν ἐπὶ αὐστηρότητι καὶ ἀκριβεῖα εἰς τὴν ὑπηρεσίαν.

Ὁ Δημήτρης ὁ Μαυρονούρης, ἅμα ἐξύπνησεν, ἔσπευσε νὰ κατέλθῃ παρακάτω εἰς προὔπαντήσιν τοῦ Δημάρχου καὶ τῆς συνοδίας του. Ἀφοῦ εἶπε καλημέρα μὲ κατηφῇ ὄψιν ἐφώναξε:

— Κύρ Δήμαρχε!... δὲν εἶν' ἐδῶ ὁ μουστερῆς.

— Ποιός;

— Ὁ Στάθης τοῦ Πατσογιάννη.

— Δὲν τοὺς εἶπες νὰ τὸν κρατήσουν;

— Τοὺς εἶπα ἀλλὰ δὲν ἦρθε ἀπεδῶ.

Ὁ κύρ Κωσταντῆς ὁ Μωραΐτης ἐθύμωσε.

— Νὰ πάτε νὰ τὸν βρῆτε, ὅπου κι' ἂν εἴνε....

Ἐσὺ, ὁ Κυριάκος κι' ὁ χωροφύλακας... μὲ τὴν ἄδειαν τοῦ κυρίου Νωμοτάρχῃ (ἔσπευσε νὰ προσθέσῃ). Καὶ νὰ μοῦ τὸν φέρετε δεμένον ἐδῶ, ἀκούς;

— Ἀκουσα, εἶπε χωρὶς νὰ σαλεύσῃ ἀπὸ τὴν θέσιν τοι ὁ Μαυρομούρης.

— Δὲν μοῦ ἔκαμες τίποτε κουμπάρε, εἶπε μὲ τόνον ἡπίας μομφῆς ὁ Δήμαρχος.

— Τί φταίω ἐγώ;

— Λοιπὸν δὲν εἶν' ἐδῶ; ἀνέκραξεν ἅμα ἀκούσας τὴν ὁμιλίαν ὁ Νωμοτάρχης.

— Δὲν εἶνε.

— Διάλε το' ἀποθαμμένοι του! Ἐκαμεν ὁ Μαραγκάκης, κροτῶν τὸ σπαθί του ἐπὶ τοῦ σάγματος τῆς ἡμίονου.

— Ταῖτε χωριάτε! εἶπεν ὁ Μπάριμπα Κυριάκος, κτυπῶν ἓνα ξηρόκλαδον μὲ τὴν κοντὴν ράβδον του.

— Μάλιστα, νὰ πᾶτε! ἐπέφερεν ὁ κύρ Ἀντώνης ὁ Μαραγκάκης. Χωροφύλακα! νὰ συνοδεύσης τοὺς ἀνθρώπους τῆς Δημαρχίας ὅπου σᾶς στείλῃ ὁ κύριος Δήμαρχος.

Τὴν ἰδίαν στιγμήν, ὡς διὰ νὰ βγάλῃ ψεύτην τὸν Δημήτρη τὸν ἀγοροφύλακα, ἐφάνη μακρόθεν ἓνας «διακαμὸς», μία σκιὰ ἀνθρώπου. Ἦτον ὁ Στάθης ὁ Πατσογιάννης, τρέχων ἀνάμεσα εἰς τὸ πυκνὸν δάσος, εἰς ἀπόστασιν τριακοσίων περίπου βημάτων, πρὸς τὸ μέρος τῆς ἀκτῆς. Προφανῶς κατήρχετο ἀπὸ τὴν κορυφὴν τῆς δειράδος, καὶ εἶχε μείνῃ πρὸς στιγμήν ἀσκέπατος, ἔξ ἀνάγκης, εἷς τινα ἀλῶν τῶν δάσους, ἐνῷ ἐπροσπάθει νὰ διαφύγῃ τὴν συνάντησιν τῆς συνοδίας.

Πρῶτος ὁ Δήμαρχος τὸν εἶδε, καὶ τὸν ὑπέδειξεν εἰς τὸν Μαραγκάκην.

— Λοιπὸν, νὰ τοί! εἶπεν ὁ Δήμαρχος. Τί μοῦ ἔλεγες Δημήτρη;

Ὁ Μαυρονούρης ἐμάσησε πνιγμένην βλασφημίαν.

— Δὲν ἤξερά πῶς ἦτον ἀπάνω; Ἐγὼ κοιμήθηκα στὸ μαντρί, αὐτὸς θάρχεται ἀπ' τὸ καλύβι.

— Καὶ μᾶς ἄκουσε ποῦ ἐρχόμεθα καὶ τὸ στρήβει! Ἀρκεῖ νὰ μὴν τοῦ εἶπες τίποτα.

— Ἐγώ;

— Τρέξετε, λοιπόν! ἐπρόσταξεν ὁ δημοτικὸς ἄρχων.

Ὁ Μαυρονούρης, θέλων νὰ δείξῃ ζῆλον, ἔτρεξε πρῶτος πρὸς τὸ μέρος ὅπου εἶχε φανῇ ἡ σκιὰ, ἥτις ἐκρύβη καὶ πάλιν ὀπισθεν τῶν δένδρων. Κατόπιν ἔτρεξαν ὁ Κυριάκος, ὁ χωροφύλαξ, καὶ ὁ Παναγιώτης.

Ἄλλ' ὁ Κυριάκος, ὅστις ἔπραττεν ἀνεπιφυλάκτως καὶ χωρὶς ἐνδοιασμὸν ἢ ὑστεροβουλίαν,

ἐπροσπέρασε τὸν Δημήτρη, εἴτα ἔκραξε πρὸς τοὺς ἄλλους δύο.

— Τρεχάτε σεῖς νὰ τοῦ κόψετε τὸ δρόμο ἀπ' τὴν ἄλλῃ μεριά.... Ταῖτε!

Πλὴν ἤδη, ὁ Στάθης ὁ Πατσογιάννης, ὅστις ἐφαίνετο ὅτι ἔπραττεν ὅλα τὰ πράγματα μὲ ἀμφιβολίαν, ἔτοιμος νὰ μετανοήσῃ εἰς πᾶσαν στιγμήν, καὶ ἐσκέφθη, φαίνεται ὅτι ἦτο μάταιον νὰ τρέχῃ, ἀφοῦ δὲν κατεδιώκετο οὔτε κἂν διὰ θετικόν τι ἔγκλημα.

— Τί με μέλει; θὰ εἶπε μέσα του. Ἀνίσως δὲν ἦταν τὰ μάγια! τὰ μάγια!

Κ' ἐστάθη.

Εἴτα μετὰ μίαν στιγμήν, ἔστρεψε τὸ πρόσωπον πρὸς τὰ ἐδῶ, καὶ ἦλθε, μειδιῶν πικρὸν μειδίαμα, ἀνάμεσα εἰς τὰ δύο μάγουλά του, τὰ ἰσχνὰ καὶ ἔχοντα ὄψιν χορταριασμένου καὶ μουχλιασμένου βράχου, ἦλθε, λέγω, εἰς προὔπαντησιν τοῦ Κυριάκου καὶ τοῦ Δημήτρη.

— Ἐμένα γυρεῖν ὁ κουμπάρος ὁ Δήμαρχος; εἶπεν ἔγὼ δὲν φεύγω· εἴμ' ἐδῶ.

Τοῦ Δημάρχου τὸ πρόσωπον, δι' ἰσχυρᾶς θελήσεως, ἐγαληνίασε πάραυτα. Ἐνευσε πρὸς τοὺς ἄλλους νὰ παύσῃ πᾶς περιττὸς λόγος, καὶ ἔκραξεν, ὡς νὰ μὴν εἶχε συμβῇ τίποτε, πρὸς τὸν Στάθην.

— Εἶνε κανεῖς στὸ καλύβι τῆς πεθερᾶς σου, Στάθη;

— Ἐκεῖ εἶν' ἡ γορᾶ, κύριε Δήμαρχε· τώρα ἦρθα ἀποκεῖ.

— Πᾶμε μαζὶ ὡς ἐκεῖ, Στάθη;

— Ὁ νεαρὸς βοσκὸς ἐπροπορεύθη, καὶ οἱ ἄλλοι ἠκολούθησαν. Μετ' ὀλίγα λεπτά ἐφθασαν εἰς τὸ προαύλιον τῆς λευκῆς ἀσβεστωμένης καλύβης, εἰς τὸ ὑψηλὸν ὀροπέδιον, ἔχον μεγαλοπρεπὴ θέαν πρὸς τὸ πέλαγος τοῦ βορρᾶ καὶ πρὸς τὸ πέραμα ἀνατολικῶς μεταξὺ τῶν κήπων. Ἐκεῖ ἀνέπνεε τις τόσον ἀγνὰ καὶ ἄφθονα, ὥστε ἦτο ἄπορον πῶς εὐρίσκοντο ἄνθρωποι τόσον μελαγχολικοὶ—ἀπὸ τὴν αἰώνιον μανίαν τοῦ ἀνθρώπου, ἐν ἐλλείψει δυστυχίας πραγματικῆς, νὰ γίνεται δυστυχὴς μὲ τὴν ἰδίαν του φαντασίαν.

Ἀκολουθεῖ

Α. ΠΑΠΑΔΙΑΜΑΝΤΗΣ